

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 2.10.2006
KOM(2006) 565 v konečnom znení

2006/0180 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 577/98 o organizácii výberového
získovania pracovných síl v Spoločenstve**

(predložená Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1) KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Vo februári 2005 v nadväznosti na strednodobé hodnotenie Lisabonskej stratégie Komisia uverejnila oznámenie o raste a zamestnanosti, v ktorom sa navrhuje nový začiatok Lisabonskej stratégie s preorientovaním úsilia na dva ciele: poskytovanie silnejšieho, trvalého rastu a väčšieho počtu lepších pracovných miest. Tento návrh zahŕňal úplné prepracovanie riadenia Európskej stratégie zamestnanosti s cieľom zvýšiť efektívnosť a synergie medzi vnútroštátnymi opatreniami a opatreniami Spoločenstva. Príjmy sú v tomto kontexte kľúčovým faktorom ovplyvňujúcim celkové náklady na výrobu, úroveň zamestnanosti a príjmov, a sociálnu situáciu zamestnancov a ich rodín. Informácie o mzdách a ich determinantoch sú kľúčovým faktorom na monitorovanie politik v oblasti hospodárstva, zamestnanosti, vzdelávania a rovnosti pohlaví, ktorý zabezpečí dosah výhod rastu EÚ a pracovných príležitostí na každého v spoločnosti. Rovnako to prispeje k hodnoteniu novej sociálnej agendy na roky 2005 až 2010.

So zámerom dosiahnuť tieto ciele Komisia potrebuje informácie o štruktúre a rozdelení príjmov v členských štátoch na základe sociálno-ekonomických charakteristík a taktiež vo vzťahu k rôznym formám plateného zamestnania. Tieto informácie sú základom na analýzu a pochopenie trhov práce a zmien, ktoré prebiehajú v rámci štruktúry pracovnej sily. Výhody získania údajov o mzdách a platoch vo vzťahu k iným charakteristikám zamestnanosti sú všeobecne uznávané.

Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) je v podstate prvým a najhodnovernejším referenčným zdrojom informácií o trhu práce a tak mzdy, ktoré sú základným ukazovateľom vysvetľujúcim jeho fungovanie, by mali byť v tomto zisťovaní zahrnuté ako povinné s cieľom umožniť komplexnejšiu analýzu trhov práce.

- **Všeobecný kontext**

V roku 1998 sa nariadením Rady (ES) č. 577/98 zaviedol príjem ako nová kategória zisťovania, pre ktorú mali byť údaje poskytnuté zo zisťovania pracovnej sily. Avšak vzhľadom na citlivosť tohto druhu informácií to bolo uvedené len ako dobrovoľná možnosť s cieľom umožniť členským štátom vyskúšať uskutočniteľnosť zberu takéhoto druhu informácií v rámci zisťovania pracovnej sily, zabezpečiť najlepší spôsob jeho výkonu bez zvyšovania všeobecnej miery chýbajúcej odozvy a zabezpečiť kvalitu získaných informácií.

Pôvodne sa modul príjmu vo vykonávacom nariadení skladal z piatich ukazovateľov: mesačný (čistý) príjem z hlavného zamestnania, dodatočné platby z hlavného zamestnania, podpora v nezamestnanosti, dodatočné platby podpory v nezamestnanosti a príspevky v prípade choroby, zdravotného postihnutia alebo invalidity. Súčasný návrh vymedzuje vyžadované údaje na „mesačný príjem z hlavného zamestnania“. Zámerom tohto ukazovateľa nie je zbierať informácie o úrovniach miezd v členských štátoch EÚ, ale využiť ho na vysvetlenie fungovania trhov práce.

V roku 1998 zbierali informácie a poskytovali ich Eurostatu iba dva členské štáty. Odvtedy boli udelené príspevky členským štátom, ktoré boli ochotné vyskúšať zavedenie tohto ukazovateľa do ich zisťovaní alebo vyskúšať prepojenie medzi

výsledkami VZPS a administratívnymi zdrojmi. Približne polovica členských štátov v súčasnosti zbiera informácie o mzdách vo VZPS s uspokojivými výsledkami a takisto sa identifikovali najlepšie postupy na zber týchto údajov.

Význam zberu týchto informácií na účely politiky je všeobecne uznávaný a je potrebné plné pokrytie v rámci EÚ. Určité členské štáty však požadujú zjednodušenie predošlého dobrovoľného ukazovateľa s cieľom začať zber údajov, zatiaľ čo iní môžu zahrnúť ukazovateľ do ich pravidelných dotazníkov VZPS iba v prípade, že existuje povinnosť vyplývajúca zo zákona tieto informácie poskytnúť.

A tak je dôležité zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť nariadenie Rady (ES) č. 577/98 a zaviesť príjmy z hlavného zamestnania ako povinný ukazovateľ vo VZPS.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Nariadením Rady (ES) č. 577/98 sa zaviedol príjem ako nová kategória zisťovania, pre ktorú mali byť poskytnuté údaje zo zisťovania. Zámery návrhu nariadenia predstavené v tejto správe sú tieto:

- zmeniť dobrovoľný štatút tejto kategórie zisťovania
- obmedziť informácie, ktoré sa majú poskytnúť, na „príjem z hlavného zamestnania“
- poskytnúť členským štátom, ktoré poskytnú dané informácie využitím administratívnych zdrojov lehotu 18 mesiacov na prenos údajov a následne na zníženie zaťaženia respondentov.

- **Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie**

Neuplatňuje sa.

2) KONZULTÁCIA SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Konzultačné metódy, hlavné cieľové sektory a všeobecný profil respondentov

Konzultácie prebehli s členmi Pracovnej skupiny pre štatistiku trhov práce a riaditeľmi sociálnej štatistiky a ich názory sa náležite zohľadnili. Súčasný návrh získal širokú podporu od riaditeľov sociálnej štatistiky, ako aj od Pracovnej skupiny pre štatistiku trhov práce.

Zhrnutie odpovedí a spôsob ich zohľadnenia

S cieľom zabrániť dodatočnému zaťaženiu požiadalo niekoľko členských štátov o využitie administratívnych údajov ako základ na poskytnutie týchto informácií. Využitie administratívnych údajov znamená, že prenos dát potrvá dlhšie. Komisia s týmto súhlasila, čo sa odzrkadľuje aj v návrhu nariadenia.

Keďže mzdy sú citlivou záležitosťou, otázky o mzdách majú vo všeobecnosti vysokú

mieru chýbajúcej odozvy. Avšak miera odozvy sa môže zlepšiť. Niektoré krajiny dosiahli pre tento ukazovateľ celkom dobrú mieru odozvy a dôvody tohto úspechu boli identifikované a predstavené ako osvedčené postupy.

Ďalším často spomínaným problémom sú ťažkosti pri dohode na zosúladení definície miezd. Niektoré krajiny môžu poskytnúť údaje len o hrubých mzdách, niektoré len o čistých mzdách a niektoré poskytnuté údaje sa nezhodujú ani s jedným z týchto vymedzení. Spoločná definícia je kľúčová, keď sa merajú úrovne alebo trendy miezd. Údaje o mzdách zozbierané vo VZPS sa však použijú výlučne ako podkladové informácie na zostavenie (percentuálneho) postavenia miezd s cieľom analyzovať vplyv miezd na fungovanie trhu práce. V tomto prípade nie je spoločná definícia taká relevantná a nebude mať žiaden podstatný vplyv na uvedené postavenie.

Napokon niektoré členské štáty navrhli, aby bola štatistika Spoločenstva o príjmoch a životných podmienkach (EU-SILC) využitá na podporu analýzy založenej na mzdách, keďže problémy s definíciou a mierou odozvy sa zdajú byť menej relevantné, keď sa tento zdroj používa. Pokým VZPS nemusí byť najlepším zdrojom údajov o mzdách, umožňuje prepojenie so širším rozsahom sociálno-ekonomických ukazovateľov a má oveľa väčšiu veľkosť vzorky. Práve táto vlastnosť umožňuje podrobnejšiu krížovú klasifikáciu. Tieto dva aspekty sa považujú za dostatočné na oprávnenie využívania VZPS v tomto kontexte.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Vedecké oblasti danej expertízy

Národní zástupcovia v Pracovnej skupine Eurostatu pre štatistiku trhov práce sú odborníci s hlbokými znalosťami zisťovaní príjmov a pracovnej sily.

Použitá metodika

Otvorené rozpravy medzi odborníkmi na schôdzach Pracovnej skupiny pre štatistiku trhov práce so závermi zaznamenanými v zápisniciach a pilotných štúdiách vyhotovenými vo väčšine členských štátov.

Príspevky boli udelené členským štátom, ktoré boli ochotné vyskúšať zavedenie tohto ukazovateľa do ich zisťovaní alebo vyskúšať prepojenie medzi výsledkami VZPS a administratívnymi zdrojmi. Osvedčené postupy na zber údajov tohto druhu boli identifikované v technických správach, ktoré členské štáty poskytli v rámci týchto príspevkov.

Hlavné oslovené organizácie/odborníci

Odborníci boli z národných štatistických inštitúcií.

Zhrnutie prijatých a využitých odporúčaní

Nebolo spomenuté potenciálne vážne riziko s nezvratnými dôsledkami.

Osvedčené postupy na zber údajov o mzdách v rámci VZPS boli identifikované a rozšírené. Príklady osvedčených postupov by mohli zahŕňať toto:

- Otázky by sa mali dať jednoducho zodpovedať a mali by byť čo do počtu obmedzené; opytovatelia by mali byť pripravení poskytnúť všetky potrebné objasnenia o zahrnutí

alebo vyňatí osobitných prídavkov.

- Je lepšie začať s otázkou o presnom plate, pokiaľ je to možné overiť výplatnú pásku, a ak osoba nie je schopná odpovedať, ponúknuť niekoľko mzdových hladín.

- Úvodný list alebo vysvetlenie od opytovateľa zväčša prináša dobré výsledky hlavne čo sa týka ochoty odpovedať na otázky o danej téme.

Navyše v niekoľkých krajinách mohla byť chýbajúca odozva opravená imputáciou z iných zdrojov, akými sú administratívne registre alebo iné zisťovania (napr. Zisťovanie štruktúry príjmov). Niektoré krajiny sa o to pokúsili s pozitívnymi výsledkami.

Spôsoby použité na zverejnenie odborných odporúčaní

Všetky konečné správy o udelených príspevkoch na testovanie otázok vo VZPS alebo na prepojenie administratívnych zdrojov s údajmi VZPS boli uvedené na internetovej stránke Circa. To isté prebehne s informáciami o imputácii.

• **Analýza vplyvov a dôsledkov**

Posudzovali sme tri nasledujúce možnosti:

Možnosť A: Ponechať dobrovoľný štatút ukazovateľa príjmu a použiť EU SILC na zber informácií o štruktúre a rozdelení príjmov v členských štátoch podľa sociálno-ekonomických charakteristík.

Možnosť B: Zmeniť dobrovoľný štatút ukazovateľa VZPS „príjem“ (ako je uvedené v nariadení č. 577/98) na povinný, pričom sa zavedie spoločná definícia miezd a termín na prenos údajov, najmä čo sa týka ukazovateľov VZPS (12 týždňov po skončení referenčného obdobia).

Možnosť C: Zmeniť dobrovoľný štatút ukazovateľa VZPS „príjem z hlavného zamestnania“ na povinný, byť flexibilný, čo sa týka použitej definície a poskytnúť dlhšie obdobie 18 mesiacov na prenos údajov v prípade tých krajín, ktoré využívajú administratívne zdroje.

Bola vybraná možnosť C, pretože predstavuje dobrý kompromis medzi potrebami politiky Spoločenstva a relatívne nízkym zaťažením členských štátov. Prijatie prístupu s flexibilnou definíciou miezd poskytuje potrebné informácie v súvislosti s potrebami politiky a umožňuje ľahšie uplatňovanie v členských štátoch, keďže do dotazníka VZPS sa zahrnie menej otázok. Navyše to umožňuje členským štátom použiť administratívne údaje bez nepriaznivých dôsledkov.

Možnosť A je vysoko neuspokojivá, čo sa týka potrieb politiky, pretože nie všetky krajiny sú schopné poskytnúť údaje prostredníctvom VZPS a EU SILC neposkytuje rovnako prínosné informácie.

Možnosť B je pre členské štáty príliš nepružná a ťažkopádna. Vyžadovala by a) doplnenie niekoľkých otázok do dotazníka VZPS, b) možné ohrozenie všeobecnej kvality VZPS kvôli vysokému riziku zvýšenia mier chýbajúcej odozvy a c) zamedzila by využitiu administratívnych údajov.

3) PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaného opatrenia**

Hlavným cieľom je poskytnúť Komisii nástroje na prípravu sociálno- ekonomických analýz prepojujúcich príjmy z hlavného zamestnania s charakteristikou pracovnej sily pre všetky členské štáty. Nariadenie Rady a Parlamentu, ktoré mení dobrovoľný štatút ukazovateľa VZPS „príjem z hlavného zamestnania“ na povinný, je nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa. Rovnako poskytuje dodatočný čas na prenos týchto údajov krajinám, ktoré sú ochotné použiť administratívne zdroje.

- **Právny základ**

Právny základ pre štatistiku Spoločenstva stanovuje článok 285. Rada, konajúc v súlade s postupom spolurozhodovania, prijme opatrenia na tvorbu štatistiky, ak je to potrebné na realizáciu činností Spoločenstva. Tento článok stanovuje požiadavky týkajúce sa tvorby štatistiky Spoločenstva a vyžaduje súlad s normami neustrannosti, spoľahlivosti, objektívnosti, vedeckej nezávislosti, nákladovej efektívnosti a ochrany dôverných štatistických údajov.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Prostredníctvom súčasného návrhu sa umožňuje použitie administratívnych zdrojov s cieľom odľahčiť zaťaženie respondentov. Prístup s flexibilnou definíciou miezd poskytuje potrebné informácie v súvislosti s potrebami politiky a umožňuje ľahšie uplatňovanie v členských štátoch, keďže do dotazníka VZPS sa zahrnie menej otázok.

Tento návrh by zahŕňal minimálne pracovná zaťaženie a nemal by žiadne závažné finančné dôsledky, keďže predpokladá pridanie len jednej alebo dvoch otázok do dotazníka národného prieskumu pracovnej sily alebo imputáciu dát o príjme z administratívneho zdroja.

- **Výber nástrojov**

Navrhované nástroje: nariadenie.

Iné prostriedky by neboli primerané z týchto dôvodov:

Výber vhodnej kategórie pre akt EP/Rady závisí od legislatívneho cieľa. Vzhľadom na požiadavky na informácie na európskej úrovni, v oblasti štatistiky Spoločenstva sa pre základné akty používali skôr nariadenia ako smernice. Nariadenie je vhodnejšie, pretože týmto spôsobom sa vytvára jednotný právny rámec pre celé Spoločenstvo, a členské štáty ho nemôžu uplatňovať neúplne alebo selektívne; nariadenie je priamo uplatniteľné, čo znamená, že nemusí byť transponované do vnútroštátnych právnych predpisov. Na rozdiel od nariadenia sú smernice, ktorých cieľom je zosúladiť vnútroštátne právne predpisy, záväzné pre členské štáty z hľadiska ich cieľov, ale vnútroštátnym orgánom ponechávajú možnosť výberu foriem a metód na dosiahnutie cieľov definovaných na úrovni Spoločenstva; smernice musia byť transponované do vnútroštátnych právnych predpisov. Použitie nariadenia je v súlade s ostatnými štatistickými právnymi aktmi, ktoré boli prijaté od roku 1998.

4) VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5) ĎALŠIE INFORMÁCIE

- **Európsky hospodársky priestor**

Navrhovaný akt sa týka EHP, a preto by mal byť rozšírený na Európsky hospodársky priestor.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 577/98 o organizácii výberového zisťovania pracovných síl v Spoločenstve

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 285 ods. 1, so zreteľom na návrh Komisie¹,

po porade s Výborom pre štatistický program (VŠP) podľa článku 3 rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom z 19. júna 1989²,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 Zmluvy³, keďže:

- (1) V súlade s Lisabonskou stratégiou a ako bolo potvrdené jej strednodobým hodnotením v roku 2005, Európa musí viac zamerať svoju politiku na rast a zamestnanosť s cieľom dosiahnuť ciele Lisabonskej stratégie.
- (2) Rozvoj Spoločenstva a fungovanie vnútorného trhu zvyšujú potrebu porovnateľných údajov, ktoré umožňujú preskúmanie vplyvu štruktúry a rozdelení miezd na trh práce, najmä ako spôsobu analýzy vývoja ekonomickej a sociálnej súdržnosti.
- (3) S cieľom vykonávať pridelené úlohy, Komisia potrebuje údaje o postavení miezd na základe sociálno-ekonomických charakteristík a taktiež vo vzťahu k rôznym formám plateného zamestnania, ktoré sú dôležité na analýzu a pochopenie trhov práce a zmien, ktoré prebiehajú v štruktúre pracovnej sily. Z tohto hľadiska sú výhody získania údajov o mzdách percentuálne vo vzťahu k iným charakteristikám zamestnania všeobecne uznávané.
- (4) Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) je v podstate prvým a najhodnovernejším referenčným zdrojom informácií o trhu práce v Európskej únii a tak mzdy, ktoré sú základným ukazovateľom vysvetľujúcim jeho fungovanie, by mali byť v tomto zisťovaní štandardnou kategóriou s cieľom umožniť komplexnejšiu analýzu trhov práce.
- (5) Nariadenie Rady (ES) č. 577/98⁴ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,

¹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

² Ú. v. ES L 181, 28.6.1989, s. 47.

³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁴ Ú. v. ES L 77, 14.3.1998, s. 3. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2257/2003 (Ú. v. EÚ L 336, 23.12.2003, s. 6).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 577/98 sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. V článku 4 bod 1 sa odsek 1 nahrádza takto:

„(l) príjmy z hlavného zamestnania;“

2. Článok 6 sa nahrádza takto:

“Článok 6

Prenos výsledkov

V priebehu dvanástich týždňov po skončení referenčného obdobia členské štáty zašlú výsledky prieskumu Eurostatu bez priamych identifikačných znakov.

Údaje zhodujúce sa s kategóriou zisťovania „príjmy z hlavného zamestnania“ môžu byť zaslané Eurostatu v priebehu osemnástich mesiacov po skončení referenčného obdobia v prípade, že sa využijú administratívne zdroje na poskytnutie týchto informácií.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
Predseda

Za Radu
predseda